

Drukuj

Artykuł z portalu abcnet.com.pl

Autor:

■ **LDP"N" W RAPORTACH BEZPIEKI 1984-1990 (8)**

SOR „LIBRA” i „ANTYK” . NOTATKA WYDZ. II DEPART. III MSW - 27 LUTEGO 1986

Notatka Wydziału II Departamentu III MSW z 27 lutego 1986 roku znajduje się we wszystkich teczkach osób zdorejestrowanych do SOR „Libra” i SOR „Antyk”. Najciekawsze, że SB uważała, iż LDP"N” pojawiła się, ponieważ podziemna „S” nie miała żadnego programu. Co na to TKK „S”, która LDP"N” lubiła zarzucać agenturalność, podczas gdy sama miała oficera wywiadu wojskowego w swoim składzie. Czy owa bezprogramowość była wynikiem poziomu intelektualnego przywódców „S” i doradców czy po prostu realizacją instrukcji oficerów prowadzących?

Tow. R. Kupczyk

Warszawa, dnia 27 lutego 1986 r.

TAJNE Egz. Nr 2

NOTATKA SŁUŻBOWA

Brak programu działania dla struktur konspiracyjnych NSZZ "Solidarność" i stopniowe tracenie poparcia społecznego zrodziło, w połowie 1984 roku zjawisko w postaci pojawienia się kilku inicjatyw na rzecz utworzenia grup o charakterze politycznym. Jedną z takich inicjatyw jest ogłoszenie w dniu 11 listopada 1984 roku powstania grupy o nazwie "Partia Liberalno - Demokratyczna "Niepodległość".

Rodowód organizacyjny tej grupy należy sytuować w zespole osób, która jesienią 1979 roku czyniła przygotowania do wydania pierwszego numeru nielegalnego czasopisma pt. „OBÓZ.. Niezależne pismo poświęcone problemom państw ościennych”,1) na łamach którego miała być prezentowana problematyka walki opozycyjnej w krajach socjalistycznych. Wprowadzenie stanu wojennego spowodowało częściowe przeorientowanie tej grupy w kierunku wydawania nielegalnego czasopisma zajmującego się problematyką dnia codziennego.

1) Ustalono, iż ogółem w nielegalnym kolportażu w latach 1982-1984 pojawiło się 9 numerów, z tego 3 numery datowane 1981 rokiem. W uzasadnieniu stwierdzono: „Przekonani przekonaniem, że obecne i przyszłe losy Polski związane są ściśle z przemianami zachodzącymi w całym świecie komunistycznym, postanowiliśmy założyć pismo poświęcone problemom nurtującym społeczeństwa żyjące w tym systemie. Celem naszym jest przede wszystkim zaznajomienie czytelnika polskiego z poglądami uczestników i przywódców opozycji demokratycznej w państwach komunistycznych.” Pierwsze 3 numery nie były sygnowane przez żadne wydawnictwo; numery 4-7 były sygnowane przez "Spółkę Wydawniczą „Przyszłość”, powołaną przez zespół czasopisma "Niepodległość", a numery 8-9 wydane były przez Wydawnictwo „CDN”.

W styczniu 1982r. ukazał się pierwszy numer tegoż czasopisma pt. "NIEPODLEGŁOŚĆ". Miesięcznik polityczny". Pierwotnym celem tego czasopisma była próba upolitycznienia powstających struktur konspiracyjnej "Solidarności" przy jednoznacznym założeniu, że "... z komunistami naprawdę nie ma o czym dyskutować. Naród z tysiącletnią historią, chrześcijańską kulturą, demokratyczno-liberalnymi tradycjami i codziennymi marzeniami o wolności, nie porozumiewa się z władzą. Ma pełne prawo władzę W Y B R A Ć i ZMIENIĆ, jeśli nie spełni jego oczekiwań".

Do głównych inicjatorów i organizatorów nielegalnej grupy „Niepodległość” należy:

- Jerzy Włodzimierz TARGALSKI s. Jerzego, ur. 28.07.1952r. w Łodzi, wykształcenie wyższe, historyk, od jesieni 1953 przebywający w Paryżu, zatrudniony w dywersyjnym wydawnictwie "Spotkania", kierowanym przez Piotra Jeglińskiego. Pseudonim organizacyjny „Antek”.

W połowie 1983r. grupa redagująca "NIEPODLEGŁOŚĆ" oceniła, iż podejmowane próby upolitycznienia podziemia konspiracyjnego nie powiodły się. W związku z taką oceną grupa przystąpiła do wypracowywania propozycji programowych, które zostały opublikowane w nr 21/22 nielegalnego czasopisma "Niepodległość" (wrzesień -październik 1983 rok) i poddane publicznej dyskusji na łamach tegoż pisma. W nr 28 (kwiecień 1984r.) opublikowano ostateczną wersję 4 - punktowych „założeń programowych”, zawierających następujące części:

1. Jedność w różnorodności
2. Polska Jutra
3. Program Partii Liberalno - Demokratycznej „Niepodległość”
4. Od komunizmu do gospodarki liberalnej.

"Założenia programowe w płaszczyźnie politycznej akcentują zwłaszcza następujące sprawy:

1. niepodległe państwo polskie nie istnieje. PRL jest jedynie formą administrowania ziemiami polskimi przez ZSRR oraz zespołem instytucji powołanych w celu eksploatacji polityczno-ekonomicznej i zsowietyzowania społeczeństwa polskiego;

2. wywalczenie niepodległości jest celem najważniejszym;

3. wyzwolenie Polski zależy od zmian w bloku, a więc od wspólnego wystąpienia narodów ujarzmionych przeciwko komunizmowi sowieckiemu.

W "Założeniach ..." tych sformułowano również propozycję utworzenia „Ruchu na Rzecz Przywrócenia Demokracji” oraz powołania przez, grupy polityczne, działające w ramach tego „Ruchu” tzw. Podziemnego Porozumienia Politycznego, którego zadaniem byłoby w przyszłości - w momencie załamania się komunizmu w Polsce — powołanie "Rządu Tymczasowego".

W "Założeniach ..." omawia się również zasady ustroju państwa, zasady polityki zagranicznej, prezentuje się program tzw. "Partii Liberalno - Demokratycznej "Niepodległość" oraz założenia funkcjonowania gospodarki w okresie przejściowym.

Jednocześnie w licznych publikacjach na łamach czasopisma, "Niepodległość" głoszony jest pogląd, że koncepcja działania społeczno - politycznego poprzez podziemną "Solidarność" nie sprawdziła się, bowiem nie mogła być ona wysuwana na plan pierwszy z obawy utracenia poparcia moralno - propagandowego ze strony Międzynarodowej Organizacji Pracy i zachodnich związków zawodowych.

Niezależnie od prac nad przygotowaniem "Założeń programowych" czynione były od wiosny 1984r. działania o charakterze organizacyjnym przy zachowaniu ścisłych zasad konspiracji, mające na celu umożliwienie wystąpienia jako tzw. partia polityczna. Świadczą o tym działania śledczo - operacyjne przeprowadzone w dniach 1984.08.28-29 przez Wydział III-2 SUSW w stosunku do:

Stanisława KOTOWSKIEGO syna Henryka i Stefanii ur. 1.02.1953 Warszawa, wykształcenie wyższe, zatrudnionego jako kierownik budowy w W.P.B.P. „KABLOBETON”.

i

Andrzeja KARPIŃSKIEGO syna ..... i ..... ur. .... wykształcenie podstawowe, kierowca, właściciela 1,5 ha gospodarstwa rolnego,

k którzy dokonywali przerzutu - kierowanych z zagranicy - urządzeń i sprzętu poligraficznego oraz wydawnictw propagandowych z Wybrzeża do Warszawy na potrzeby grupy wydającej czasopismo "Niepodległość". W czasie przeprowadzonych działań zakwestionowano m. in.:

- wysokiej klasy, o dużej wydajności (częściowo zautomatyzowany) elektryczny powielacz biały produkcji RFN firmy „Mathias Furle GR m bh (fabrycznie nowy);
- powielacz elektryczny (używany);
- elektryczną maszynę do pisania m-ki IBM z automatyką (fabrycznie nowa),
- . maszynę do pisania marki "Olimpia";
- 2 tys. sztuk matryc marki „Rex Rotary”;
- 180 pojemników z farbą drukarską po 400 g w każdym prod. W. Brytanii;
- 230 egz. wydawnictw książkowych pozbawionych, debitu komunikacyjnego w Polsce, a wydanych przez polskojęzyczne oficyny na Zachodzie;
- radiotelefon elektroniczny produkcji japońskiej marki "Kenwood" z pamięcią komputerową;
- zszywacz introligatorski m-rki "Rapid";
- 20D szt. matryc offsetowych (metalowych);
- około 200 egz. nielegalnych czasopism wydawanych w kraju, w tym około 150 egz. czasopisma „Niepodległość" (różne nu-ery);
- liczne zapiski i korespondencja o charakterze organizacyjnym.

Na podstawie analizy materiałów operacyjnych i śledczych stwierdzono, że Kotowski x) pełnił w ramach struktury konspiracyjnej „Niepodległość" funkcję kierownika Wydziału Technicznego w ramach tzw. "Centralnego Komitetu Wykonawczego" organizującej się "Liberalno -Demokratycznej Partii "Niepodległość", występując pod ps. "Broniek".

x) W styczniu 1985r. wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Warszawie został skazany z art. 282 pkt. 1 KK w związku z art. 45 Ustawy o Prawie Prasowym w związku z art. 10 pkt. 22 KK i art. 267 KK na 2 lata i 6 m--cy pozbawienia wolności. W rozprawie rewizyjnej Sąd Najwyższy w dniu 19.0.26 podwyższył. wyrok do 3 lat i 6 m-cy pozbawienia wolności.

Mimo intensywnych działań operacyjno - śledczych nie zdołano w tym okresie uzyskać wyjść operacyjnych na kierowniczy zespół powstającego tworu politycznego pn. "LDP "Niepodległość".

Analiza materiałów operacyjnych dotyczących zasięgu kolportażu nielegalnego czasopisma „Niepodległość" wykazała, iż dociera ono systematycznie do następujących miast: Lublin (około 1000 egz.), Poznań (około 600 egz), Częstochowa (100-150 egz.) i Katowice (100-150 egz.) i sporadycznie do Szczecina, Gdańska, Wrocławia, Bydgoszczy, Wałbrzycha, Bielsko - Białej. Ponadto stwierdzono, iż w oparciu o egzemplarze "Niepodległości" docierające z Warszawy jest czyniony w Krakowie dodatek tego czasopisma w szacunkowym nakładzie około 2.500 egz. Mino podjętych przez

Wydział III WUSW w Krakowie działań na rzecz ustalenia miejsca druku i osób organizujących i zajmujących się techniczną stroną dodruku nie zdołano uzyskać wiarygodnych danych operacyjnych.

W dniu 19S5.01.19 na terenie Warszawy zatrzymano samochód osobowy marki "Fiat 126p" nr rej. WAZ 6604, w którym stwierdzono 1.600 egz. "Dodatku specjalnego" do czasopisma "Niepodległość" (nr 34-35 - październik - listopad 1984r.) oraz 5 -7 kg farby drukarskiej. Ustalono, że właścicielka samochodu:

- SŁOWIKOWSKA Maria, c. .. ur. .... zam. ul Żwirki i Wigury 55a m. 14 Warszawa, adiunkt w Państwowym Zakładzie Higieny x) Wydz. II Dep. III

i

- KOŁODZIEJSKI Tomasz, s. Zdzisława i Janiny ur. 1.04.1952, Warszawa zam. ul Czerniakowska 180 m 17 asystent w Instytucie Problemowych Problemów Techniki PAN xx) Wydz. II Dep. III

są członkami tzw. Liberalno - Demokratycznej Partii "Niepodległość" spełniając ważne funkcje w strukturze organizacyjnej (członkowie tzw. Rady Politycznej).

x) W czerwcu 1985r. została zwolniona z PZH.

xx) W dniu 19S5.05.22 wyrokiem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy zostali skazani odpowiednio na: 1 rok i 6 m-cy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 5 lat i 150 tys. zł grzywny oraz 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 5 lat i 15 tys. grzywny. W rozprawie rewizyjnej przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie w dniu 19S5.10.10 skazani zostali: Kołodziejski 1 rok i 6 m-cy pozbawienia i Słowikowska na 1 rok pozbawienia wolności. W stosunku do Kołodziejskiego Sąd orzekł rozpoczęcie kary od 2 stycznia 19S6r. W stosunku do Słowikowskiej czasowo wstrzymano ze względu na stan zdrowia. W czerwcu 1985r. IPPT rozwiązało z Kołodziejskim umowę o pracę.

Od wiosny 1985 roku stwierdzono stopniowy rozwój organizacyjny tzw. "PLD "Niepodległość". Niezależnie od ośrodka kierowniczego usytuowanego na terenie Warszawy, powstały ogniwa organizacyjne w postaci "Oddziałów" w Gdańsku, Krakowie, Lublinie i Poznaniu. Te nowe twory organizacyjne tzw. "LDP "Niepodległość" dały o sobie znać w okresie poprzedzającym wybory do Sejmu. Miał miejsce wówczas masowy kolportaż ulotek tych "Oddziałów" zwłaszcza na terenie województw: lubelskiego, krakowskiego i przemyskiego (ulotki sygnowane przez tzw. "Oddział Małopolski") oraz częściowo: zamojskiego, chełmskiego (ulotki sygnowane przez tzw. "Oddział Lubelski"), i gdańskiego.

W toku prowadzonych działań rozpoznawczych ustalono, iż w miesiącach letnich 19S5r. nastąpił z przyczyn jednoznacznie nieustalonych - rozłam w kierownictwie tzw. "LDP "Niepodległość" - powołanie nowej tzw. „Rady Politycznej”, która rozpoczęła wydawać jako swój organ nowe czasopismo pod tym samym tytułem, czyli „Niepodległość” od listopada 19S5 r. Dotychczasowe czasopismo "Niepodległość" ukazuje się nadal, lecz posiada podtytuł: "Pismo Grupy "Niepodległość".

Niezależnie od wymienionych czasopism tzw. "LDP „Niepodległość” wydaje następujące czasopisma:

1. "GAZETA POLITYCZNA. Pismo Liberalno - Demokratycznej Partii "Niepodległość" - Oddział Lublin" - Lublin;

2. "ABC. Adriatyk - Bałtyk - Morze Czarne. Kwartalnik Liberalno - Demokratycznej Partii "Niepodległość" - brak miejsca wydania. Jak ustalono, 2 numery drukowane były w Lublinie;

3. "BIULETYN POLITYCZNY. Pismo Gdańskiego Oddziału Liberalno - Demokratycznej Partii "Niepodległość" - Gdańsk;

4. "STRZECHA. Pismo Oddziału Wielkopolskiego Liberalno - Demokratycznej Partii "Niepodległość"
- Poznań;

5. "KRAKUS. Pismo Małopolskiego Oddziału Liberalno - Demokratycznej Partii "Niepodległość" —
Kraków;

6. "MURY. Pismo Grupy "Mury" Małopolskiego Oddziału Liberalno - Demokratycznej Partii
"Niepodległość" - Kraków.

Prowadzone rozpoznanie operacyjne układów organizacyjnych LDP „Niepodległość” nie doprowadziło - jak dotychczas - do ustalenia przewodniczącego „Rady Politycznej”, który występuje pod pseudonimem "Marek Piasecki". Z dotychczasowych ustaleń wynika, iż w skład "Rady Politycznej" wchodzi co najmniej 6 - 10 osób, w tym:

Maria SŁOWIKOWSKA, ps. "Zosia"

Tomasz KOŁODZIEJSKI, ps. "Franek", "Piotr"

Jan ŁAWRYNOWICZ, s. .... ur. ... .. r. w ....., wykształcenie wyższe - lekarz med.,
st. asystent w Państwowym Zakładzie Higieny, b. przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ
"Solidarność" (matka - b. członek NSZ, ojciec - b. członek AK).

Stanisław ROJEK, s. .... ur. .... r. w ....., wykształcenie wyższe - socjolog,
Agencja Wydawnicza "Varsovia" - Spółdzielnia Pracy Dziennikarzy (siostra - zakonnica Zgromadzenia
Sióstr Misjonarek - Francja; brat - członek tzw. Ruchu „Wolność i Pokój”).

[W w SOR "ANTYK" dopisano ręcznie] Piotr MAJCHRZAK

„Oddział Warszawski” jest - pod względem liczbowym - najsilniejszym ogniwem "LDP
„Niepodległość”. Liczy co najmniej 40 osób, z tego rozpoznanych personalnie około 10 osób. Jak
ustalono "Oddział” dysponuje 1 punktem drukarskim (będącym w trakcie ustalania), współdziała w
kolportażu różnych nielegalnych wydawnictw, mając kontakty na punkty tzw. centralnego
kolportażu. [Zdanie wykreślone w egz. z SOR „Antyk” – z jednoźródłowej informacji wynika,, że
niektórzy działacze „LDP „Niepodległość” mogą posiadać kontakty na „RKW NSZZ „Solidarność”
Regionu Mazowsze”].

Terenowy układ organizacyjny "LDP „Niepodległość” przedstawia się następująco:

Oddział Gdański

Z dotychczasowych ustaleń wynika, że "Oddział” powstał w okresie lipiec - sierpień 1985r. Jego
organizatorem i przewodniczącym jest:

Józef WYSZYŃSKI, s. .... ur. ... ..r. wykształcenie średnie, zawód - aktor, pracownik
umysłowy w WZGS Samopomoc Chłopska.

Ponadto w skład "Oddziału” wchodzi co najmniej 5-7 osób, w tym na szczególną uwagę zasługują:

Alicja BŁOCHIŃSKA, c. .... ur. ... .. r. wykształcenie wyższe, b. dziennikarz "Głosu
Wybrzeża", od 1982r. na emeryturze.

Arkadiusz MAKAR, s. Witolda ur. 12.10.1963 r. W Gdańsku b. działacz "Ruchu Młodej Polski", w
1952r. aresztowany i skazany z artykułów dekretu o stanie wojennym.

Zofia MADEJ c. .... ur. ... .. r. wykształcenie wyższe, związana z nielegalną działalnością w

ramach tzw. "Oświaty Niezależnej". Członkowie "Oddziału Gdańskiego" utrzymują systematyczne kontakty z Warszawą, Lublinem, Krakowem oraz udziela ją pomocy w organizowaniu grupy "LDP "Niepodległość" w Słupsku. Stwierdzono ponadto, iż utrzymują kontakty z "Oddziałem Gdańskim" struktury konspiracyjnej pn. "Organizacja Solidarności Walczącej".

Oddział Lubelski

Powstał na przełomie 19S4/1985r. Personalnie rozpoznany fragmentarycznie. Do osób odgrywających istotną rolę należą:

Paweł SKOKOWSKI, s. .... ur. ... .. r., wykształcenie •wyższe - filozof, posiadający zezwolenie na działalność rzemieślniczą - jak stwierdzono - nie prowadzący tej działalności. 8 grudnia 1985r. został w m. Wiązowna (stołeczne woj. warszawskie) zatrzymany w czasie przerzutu 800 egz. nielegalnego czasopisma "ABC". 17 grudnia 1985 r. wyrokiem Rejonowego Sądu w Otwocku skazany na 1 rok i 6 m-cy pozbawienia wolności.

Krzysztof WRÓBLEWSKI, s. .... ur. ... .. r. w ....., wykształcenie wyższe - lekarz med. zatrudniony w Zakładzie Medycyny Sądowej Akademii Medycznej. [zdanie przekreślone: W dniu 9.12.1985 aresztowany – przebywa w areszcie śledczym].

"Oddział" na przestrzeni 1985r. dwukrotnie przeprowadził masową akcję ulotkową (wybory do rad narodowych i wybory do Sejmu). Wg jednoźródłowych danych (będących przedmiotem weryfikacji) w Lublinie sporządzone są matryce do nielegalnego czasopisma „Niepodległość” (nowego) i następuje jego częściowy wydruk; podobnie ma to miejsce w odniesieniu do nielegalnego czasopisma rABC”. Szacuje się, iż "Oddział Lubelski" liczy co najmniej 15-20 osób.

Oddział Małopolski

Z dotychczasowych ustaleń wynika, iż "Oddział" ukształtował się częściowo na bazie części członków b. KPN o poglądach radykalnych i części członków b. NZS. Z jednoźródłowych informacji wynika, iż funkcję przewodniczącego "Oddziału" może pełnić:

Ryszard BOCIAN, s. ...., ur. ... .. r., b. członek "Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN Obszaru II" odpowiedzialny za poligrafię, internowany, 15.06.19S3r. aresztowany, koniec lipca 19S3r. zwolniony na nocy amnestii. „Oddział Małopolski” utrzymuje kontakty z tzw. „Tajną Robotniczą Komisją Hutników" Huty im. Lenina oraz „Porozumieniem Prasowym "Solidarność" Zwycięży". Brak dotychczas rozpoznania personalnego i form kontaktowania. "Oddział" liczy co najmniej 25-30 osób.

Z inicjatywy tegoż "Oddziału" w okresie przed wyborami Sejmu miał miejsce masowy kolportaż ulotek w Przemyślu. Kolportaż ulotek sygnowanych przez ten "Oddział" został powielony w dniach 10-13 grudnia 1985r. W wyniku przeprowadzonych działań zatrzymano ogółem 5 osób (3 studentów, 2 pracowników instytucji cywilnych - prawie wszyscy znali się z okresu wspólnego pobytu w szkole średniej). Dotychczasowe ustalenia wskazują, iż osoby te ściśle współpracowały z "Oddziałem Małopolskim". Prowadzone są intensywne działania wyjaśniające.

Oddział Poznański

„Oddział” powstał na jesieni 1985r. Z dotychczasowych ustaleń wynika, iż oparty jest on głównie o studentów Historycznego Wydz. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza. Kierownikiem "Oddziału" jest NN ps. "Mirek" (prowadzona jest weryfikacja personalna). "Oddział" liczy nie mniej niż 20-25 osób, koncentrujący się głównie na kolportażu różnych wydawnictw nielegalnych. W końcu 1985r. zanotowano kontakty na redakcję nielegalnego pisma pt. „Żywią i Bronią” z siedzibą w Inowrocławiu, „organu” NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych.

Na przełomie listopada – grudnia 1985r. w wyniku kontaktów niektórych działaczy b. NSZZ "Solidarność" w Słupsku z Warszawą (Słowikowska) i Gdańskiem (Wyszyński) narodziła się

inicjatywa zorganizowania "Oddziału Słupskiego". Główną rolę organizatorską spełnia:

Edward MÜLLER, s. Józefa ur. 13 października 1958 r. w Gdańsku, wykształcenie zawodowe - elektryk, nie pracuje, b. przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" w Fabryce Cukierków "Pomorzanka".

Aktualnie przyjęto, iż w pierwszej fazie nastąpi wydanie nielegalnego czasopisma pn. "GRYF POMORSKI", skupienie wokół redakcji tegoż czasopism zespołu ludzkiego, a następnie przekształcenie formalne w "Oddział". Dotychczas grupa szkieletowa licząca około 8 osób. Inicjatywa jest całkowicie kontrolowana. Istnieją dwie możliwości prowadzenia rozpoznania "LDP "Niepodległość" na terenie innych ośrodków:

"LDP "Niepodległość", zgodnie z przyjętym w "Założeniach Programowych" założeniem w konieczności tworzenia pluralistycznej działalności opozycyjnej, dąży do jego realizacji poprzez zawieranie tzw. porozumień z innymi strukturami konspiracyjnymi. Ustalono, iż dotychczas tego rodzaju „porozumienia” zawarte zostały z:

- "Organizacją Solidarności "Walczącej";
- „Międzyzakładowym Robotniczym Komitetem "Solidarności" Warszawa;
- „Porozumieniem Prasowym „Solidarność - Zwycięży”;
- "Ogólnopolskie Komitetem Oporu Robotników”;
- "Tajną Robotniczą Komisją Hutników" Huty im. Lenina w Krakowie;
- "Grupą Polityczną "Wyzwolenie" (Warszawa);

Ponadto ustalono, iż "LDP "Niepodległość" utrzymuje ściśle kontakty z tzw. Tymczasowymi Komisjami Zakładowymi w HZP „Cegielski” (Poznań), Huty Warszawa, Z.M. "Ursus" oraz nielegalnym wydawnictwem "In Corpore".

"LDP „Niepodległość", działając jeszcze jako grupa skupiona wokół nielegalnego czasopisma „Niepodległość”, usiłowała popularyzować swój kierunek polityczny poprzez własnych przedstawicieli przebywających w niektórych krajach Europy Zachodniej (Anglia, Francja, Szwecja) oraz poprzez zawarcie porozumienia z Józefem Lebenbaumem, szefem tzw. "Independent Polish Agency" z siedzibą w Lund (Szwecja/) na przedruk i rozpowszechnianie tego czasopisma wśród skupisk Polaków w Europie Zachodniej. Niezależnie od tego zadaniem przedstawicieli były uzyskiwanie środków finansowych i materiałowo - technicznych dla grupy "Niepodległość" w kraju.

W czerwcu 1985r. na spotkaniu przedstawicieli zagranicznych "LDP "Niepodległość" w Paryżu powołano - bez podawania do wiadomości publicznej - tzw. Komitet Zagraniczny LDP "Niepodległość", który:

- reprezentuje linię programową krajowej "Rady Politycznej" i jest przed nią odpowiedzialny;
- posiada swobodę działania organizacyjnego;
- upoważniony jest do wydawania w imieniu krajowej „Rady Politycznej" oświadczeń;
- nawiązuje kontakty z politykami i organizacjami krajów przebywania, jak również z krajami emigracyjnymi;
- pozyskuje sympatyków, środki przerzutowe i materiałowo - techniczne.

"Komitet Zagraniczny" działa w następującym składzie (wszyscy jego członkowie wyjechali z kraju w latach 1981-1984):

1. Tadeusz KADENACY (spokrewniony przez ojca z J. Piłsudskim), s. Kazimierza ur. 30.03.1947r., w Olsztynie: wykształcenie wyższe - filologia angielska. Od 1975r. utrzymujący kontakty z Giedroyciem. W latach 1978-1979 wspólnie z braćmi K. i B. Wyszkowskimi usiłował utworzyć kanał przetrzutu informacji między ośrodkiem "Kultury" paryskiej a tzw. Wolnymi Związkami Zawodowymi działającymi na terenie Gdańska. 16.10.1981r. wyjechał za granicę z listami polecającymi od L. Wałęsy. W początkowym okresie był członkiem redakcji czasopisma „PLUS. Nieregularny kwartalnik literacki”, wydawanego na terenie Anglii. Od jesieni 1985r. podjął pracę w Wydawnictwie "Spotkania" (Paryż). Używa pseudonimu organizacyjnego "Krzysztof Rajca". Pełni funkcję przewodniczącego.

2. Janusz CUPRYJAK, s. .... ur. ... .. r., wykształcenie wyższe, zam. w Szwecji. Reprezentuje LDP "Niepodległość" na terenie całej Skandynawii.

Do jego obowiązków należy: a/ nadzorowanie działalności wydawniczej "LDP "Niepodległość" na Zachodzie, utrzymywanie kontaktów i prowadzenie rozliczeń finansowych z "Independent Polish Agency"; b) utrzymywanie korespondencji z Krajem w sprawach technicznych (zakup sprzętu, potwierdzenie odbioru, przetrzuty, itp.). Używa pseudonimu organizacyjnego „Marzec”.

3. Leszek TRUCHLEWSKI, s. ...., ur. ... .. r., w ..... wykształcenie wyższe, zam. Paryż.

Reprezentuje "LDP „Niepodległość" na terenie Francji, RFN i krajów Boneluxu. Ponadto do jego obowiązków należy prowadzenie ksiąg finansowych i nadzorowanie działalności finansowej. Używa pseudonimów organizacyjnych "Leszek" i "Frankowski".

4. Jerzy Włodzimierz TARGALSKI, do jego obowiązków należy:

a) utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami emigracji z krajów Europy Wschodniej;

b/ prowadzenie archiwum korespondencji;

c/ utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami państw zachodnich

5. Jerzy GRĘBSKI (pseudonim organizacyjny "Norbert", zam. w Szwajcarii). Bliższych danych brak - w trakcie ustalania. Reprezentuje interesy "LDP „Niepodległość" na terenie Szwajcarii.

Biorąc pod uwagę wzrost organizacyjny "LDP „Niepodległość", zwiększoną działalność propagandową i wynikające stąd zagrożenia - przeprowadzono w dniu 24 lutego 1986r. w Departamencie III MSW odprawę służbową w grupie zainteresowanych naczelników i pracowników Wydziałów III WUSW (Gdańsk, Kraków, Lublin, Poznań, Przemyśl, Słupsk) i Wydziału III-2 SUSW z udziałem przedstawicieli Departamentu I MSW i Biura Śledczego MSW.

W toku odprawy omówiono szczegółowo rolę i zasięg „LDP „Niepodległość" w ramach istniejących i działających struktur konspiracyjnych, cele i sposoby realizacji, strukturę organizacyjną, zasięg i możliwości oddziaływania propagandowego. Dokonano oceny stanu rozpoznania uznając, że nie daje on jeszcze podstaw do przeprowadzenia całościowej realizacji.

Przyjęto do realizacji następujące postanowienia:

1. Wydział II Departamentu III MSW koordynuje wszelkie przedsięwzięcia operacyjno - śledcze;

2. likwidacja nielegalnej struktury organizacyjnej „LDP „Niepodległość" będzie przeprowadzona jednocześnie na terenie Warszawy i innych województw [dopisano ręcznie] po jej pełnym rozpoznaniu [wykreślono: w terminie najpóźniej do końca maja 1986 r.]

3. Działalnością Komitetu Zagranicznego "LDP "Niepodległość" winien zająć się Departament I MSW dążąc głównie do i rozpracowania kanałów przerzutowych do Polski i z Polski.

4. Biuro Śledcze MSW winno spowodować wszczęcie przez Wydziały śledcze WUSW (SUSW) postępowań przygotowawczych na fakt istnienia "Oddziałów L-DP "Niepodległość" co przyczyniłoby się do właściwego gromadzenia materiału dowodowego.

Ustalono następujące główne kierunki działań operacyjnych:

1. Rozpracowanie kierowniczych i decyzyjnych zespołów na szczeblu centralnym (Wydział II Departamentu III MSW i Wydział 1II-2 SUSW) oraz "Oddziałów" (poszczególne Wydziały III);

2. Rozpracowanie zespołów redakcyjnych nielegalnych czasopism w tym autorów poszczególnych artykułów oraz zespołów techniczno - kolporterskich;

3. Rozpracowanie powiązań LDP „Niepodległość” z innymi strukturami konspiracyjnymi ("Organizacja Solidarności Walczącej", „MRK „S”, "OKOR", "PP-SZ", itd.). Wykorzystanie osobowych źródeł informacji tkwiących w innych strukturach do rozpracowania LDP „Niepodległość" oraz stworzenie dogodnych warunków do skierowania osobowych źródeł informacji z obszarów "LDP „Niepodległość" na inne struktury konspiracyjne;

4. Przeprowadzenie analizy i oceny posiadanych osobowych, źródeł informacji pod kątem możliwości wprowadzenia ich do rozpracowania "L.DP "Niepodległość";

5. Stosowanie ofensywnych metod pracy operacyjnej)kombinacje operacyjne, gry operacyjne, działania dezintegrujące, itp.) z wykorzystaniem wszechstronnym wszystkich środków pracy operacyjnej.

Z dotychczas posiadanego rozpoznania operacyjnego nasuwają się następujące wnioski:

1. Następuje upolitycznienie działalności struktur konspiracyjnych poprzez tworzenie grup politycznych. "LDP "Niepodległość" jest tego najbardziej znaczącym przykładem. O tym, iż proces taki trwa świadczy fakt, że w nielegalnym czasopiśmie „Robotnik" (Warszawa, nr 101 z 16 lutego 1986r.) poinformowano o fakcie powstania tzw. Grupy Politycznej "Robotnik" i opublikowanie jej "Deklaracji" z dnia 19 stycznia 1986 r. [dopisano ręcznie: Ponadto reaktywowanie w listopadzie 1987 Polskiej Partii Socjalistycznej]

2. "LDP "Niepodległość" dąży do uzyskania sponsora zagranicznego na prowadzenie swojej działalności- (powołanie „Komitetu Zagranicznego")

3. Przejawia żywe zainteresowanie problematyką krajów socjalistycznych (wydawanie czasopisma „ABC" oraz prowadzenie rozmów za granicą z przedstawicielami emigracji ukraińskiej) [w SOR "Antyk" dopisano ręcznie: świadczą o tym materiały zakwestionowane w połowie listopada 1987 r. w samochodzie P. Majchrzaka]

4. Grupuje głównie przedstawicieli środowisk inteligenckich związanych zawodowo z szeroko pojętą służbą zdrowia, oświatą i szkolnictwem wyższym.

5. Uznaje potrzebę dalszego istnienia struktur konspiracyjnych, tzw. Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej, ale ograniczając ... ich działalność do problematyki czysto związkowej.

6. Dąży do coraz szerszego nawiązywania kontaktów z innymi strukturami konspiracyjnymi, zwłaszcza o charakterze politycznym.

7. Na obecnym etapie swojego rozwoju organizacyjnego nie jest zainteresowana w miarę masowym rozwojem. Koncentruje swoją działalność na tworzeniu coś w rodzaju "elit politycznych", mogących w dogodnych warunkach polityczno – społecznych narzucić program i sposoby działania większych społeczności.

Wydziale II Departamentu III MSW.

UWAGI:

1) Na pomysł wydawania „Obozu” wpadł Jerzy Targalski wiosną roku 1981, natomiast grupa, z której wyłoniła się Organizacja „Niepodległość”, a następnie LDP”N”, tworzona była przez Targalskiego od lata 1976 roku, a w wypadku niektórych kontaktów od czasu szkoły średniej 1968-1972. Redakcję „Obozu” i „Niepodległości” łączyła tylko osoba Targalskiego.

2) Targalski dostał paszport w grudniu 1983 roku i wtedy jego SOR „TARG”, który zagubił lub jest ukrywany przez prof. Kieresa, przesłano do archiwum Biura „C”, ale wyjechał dopiero 9 marca 1984 roku, gdyż ambasada Francji odmawiała wize tłumacząc, iż najpierw Targalski powinien pójść dowiezienia, a następnie zostanie stamtąd wyciągnięty i otrzyma wize. Ukrywanie się w latach 1982-1983 było pomysłem nieroztropnym, więzienie byłoby lepszym rozwiązaniem. We Francji Targalski nigdy nie pracował u Jeglińskiego a tylko mieszkał przez miesiąc w willi wynajmowanej przez niego na potrzeby wydawnictwa.

3) Dopise: Wydz. II Dep. III – oznacza, że dana osoba jest figurantem w Wydz. II Dep. III MSW.

4) Rozłam został nastąpił w wyniku porozumienia Piotra Majchrzaka i Tomasza Dangla, którzy uważali, że redakcja „Niepodległości” narzuca swoje stanowisko i nie liczy się ze zdaniem oddziałów terenowych.

5) Nikt nie pamięty czy ktoś w ogóle używał pseudonimu „Marek Piasecki” (w tym czasie nie było jeszcze stanowiska przewodniczącego Rady Politycznej), Jan Ławrynowicz był prywatnym kontaktem Marii Słowikowskiej i nie odgrywał w organizacji żadnej roli. Stanisław Rojek, ps. Wacek był członkiem redakcji „Niepodległości” od lata 1982 roku i kontaktem Marii Słowikowskiej. W tym czasie został zidentyfikowany i podczas przesłuchania zarzucono mu przynależność do „N”.

6) Organizatorem Oddziału Gdańskiego był Jarosław Matuszewski, natomiast wymienione osoby, oprócz Artura Makara i Józefa Wyszyńskiego z Gdyni, są w LDP”N” całkowicie nie znane. Mogą to być kontakty prywatne lub dane wzięte z podsłuchów telefoniczny – PT. Oddział Gdański powstał 9 października 1984 roku. Artur Makar został skontaktowany z Jarosławem Matuszewskim i pełnił następnie funkcję szefa kolportażu, do organizacji wprowadził w 1985 roku Cezarego Nowe.

7) Informacje o Oddziale Małopolskim są całkowicie wyssane z palca.

8) „Mirek” to Przemysław Kowalski, wprowadzony przez Tomasza Dangla i Targalskiego we wrześniu 1983 roku i kierującą grupą Organizacji „Niepodległość” a następnie Oddziałem Wielkopolski do czasu swego aresztowania 14 kwietnia 1986, a więc już po opracowaniu tego materiału przez Wydz. II Depart. III MSW.

9) O istnieniu Edwarda Müllera Słowikowska dowiedziała się od adwokata w więzieniu i po maju 1985 roku posyłała mu paczki, wyszedł w listopadzie 1985 i nawiązał kontakt. Rzeczywiście planowano utworzenie Oddziału Słupskiego, ale do tego nie doszło. Edward Müller zatrzymywał się u Marii Słowikowskiej od 1985 roku przy okazji przyjazdów na Msze za Ojczyznę. Wówczas brał bibułę, w tym "Niepodległość", dla Słupska. Kontakty te trwały do 1989 roku. W okresie 1985-1986 bibułę dla Müllera brał od Słowikowskiej kurier ze Słupska, który okazał się TW "Irma" i od niego SB uzyskała podane w raporcie informacje. Patrz: KRUK i Pokrzywdzeni na abcnet.

10) Tadeusz Kadenacy utrzymywał kontakt z Giedroyciem od 1966 roku, nie miał żadnych listów

polecających od L. Wałęsy, natomiast wyrzucony z pracy w 1977 roku, kiedy był przywrócony w październiku 1981, przestawił pismo podpisane przez L. Wałęsę, iż był współpracownikiem WZZ. !6 października 1981 roku wyjechał na Międzynarodowe Targi Książki we Frankfurcie nad Menem reprezentując podziemne Wydawnictwo „KOS”.

Drukuj